

PÖYTÄKIRJA

KOKOUSAIKA	Keskiviikkona 08.08.2018 klo 18.30-20.55		
KOKOUSPAIKKA	Kunnanhallituksen huone		
<u>Jäsenet:</u>	<u>Paikalla:</u>	<u>Varajäsenet:</u>	<u>Paikalla:</u>
Ylikauppila Jarkko pj.	x	Kestilä Markus	
Laitala Kai-Pekka vpj.		Jutila Mikko	
Nivala Juho		Ylitalo Jussi	x
Pudas Jaana	x	Nivala Kirsti	
Saukko Anna-Maija	x	Saukko Päivi	
Saukko Saara	x	Lähekangas Annika	
Tanska Samuli	x	Tanska Jari	
MUUT SAAPUVILLA OLLEET			<u>Paikalla:</u>
Nivala Esko		Khall. pj.	
Saukko Matti		Khall. edustaja	
Jokela Kari		Kunnanjohtaja	
Linnala Esa		Tekninen johtaja	x
Saukko Eemil		Nuorisovaltuutettu	x
Saukko Elmeri		Nuorisovaltuutettu	x
Polojärvi Katja		Ympäristösihteeri	x
ASIAT	Pykälät: 19-21 §		
KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.		
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Jaana Pudas ja Anna-Maija Saukko		
PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS	Puheenjohtaja	Pöytäkirjanpitäjä	
	Jarkko Ylikauppila	Esa Linnala	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Merijärvi ____/____ 20__		
Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on varmennettu nimikirjaimilla	Jaana Pudas	Anna-Maija Saukko	
PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ	Merijärvi Toimistos sihteeri	Satu Kahlos	

**YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISEN LAUSUNTO SAKO- JA UMPIKAIVOLIET-
TEEN KULJETUSJÄRJESTELMÄN TARKASTELUA KOSKEVASSA ASIASSA**

TEKLA 19 §

Valmistelija: Ympäristösihteeri Katja Polojärvi

Jokilaaksojen jätelautakunta hoitaa kuntalain tarkoittamana yhteisenä toimielimenä kunnan jätehuoltoviranomaisen tehtäviä Alavieskan, Haapajärven, Haapaveden, Kalajoen, Kannuksen, Kärämäen, Merijärven, Nivalan, Oulaisten, Pyhäjoen, Pyhäjärven, Pyhännän, Sievin, Siikalatvan, Toholammin ja Ylivieskan kuntien alueella, siten kuin jätelaissa säädetään (JL 23 §).

Jokilaaksojen jätelautakunta on kirjeellään 17.5.2018 varannut Merijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle mahdollisuuden antaa lausunnon sako- ja umpikaivolietteen kuljetusjärjestelmän tarkastelua koskevassa asiassa. Lausuntopyyntöön on liitetty 21.5.2018 päivätty asian käsittelyn etenemistä kuvaava valmistelumuistio.

Jätelain (646/2011) 149 §:n 4 momentin mukaan kunnan, jossa järjestetty jätteenkuljetus lain voimaan tullessa hoidetaan sopimusperusteisena jätteenkuljetuksena, on tarkasteltava jätteenkuljetuksen järjestämistä kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen edellytysten perusteella.

Jätelain 32 §:ssä on säädetty jätteistä, joiden jätehuolto kunnan on järjestettävä. Siinä luetelluista jätteistä sako- ja umpikaivolietteen kuljetus tapahtuu jätelautakunnan koko toiminta-alueella vanhan lain tarkoittamalla tavalla ns. sopimusperusteisena jätteenkuljetuksena (uudessa laissa: kiinteistön haltijan järjestämä jätehuolto).

Jätteenkuljetusjärjestelmän ratkaiseminen on julkisen vallan käyttöä, joka jätelain mukaan kuuluu kunnan jätehuoltoviranomaiselle, Vestia Oy:n alueella kuntien yhteiselle lautakunnalle. Viranomaisen tehtäväkokonaisuus on jakamaton, eli kuljetusjärjestelmää koskevaa päätösvaltaa ei voi jättää peruskuntaan.

Jätelain mukaan kunnan järjestämä kuljetus on ensisijainen järjestämistapa. Kuljetus voidaan toteuttaa kiinteistönhaltijan järjestämänä, jos jätelaissa säädetyt edellytykset täyttyvät. Jos kuljetusjärjestelmän tarkastelua koskevalla päätöksellä siirrytään kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen, tämä voi tapahtua aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua päätöksen tekemisestä ja viimeistään viiden vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen edellytykset täyttyvät jätelain 37 §:n mukaan, jos:

1. jätteenkuljetus on järjestetty niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

2. jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä, eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, ja
3. päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Jätelaissa on myös muita kuljetusjärjestelmälle asetettuja vaatimuksia.

Oheismateriaalina on Jokilaaksojen jätelautakunnan lausuntopyyntö ja valmistelumuistio.

Ympäristösihteeri:

Tekninen lautakunta antaa asiassa seuraavan Merijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnon:

Merijärven kunnan ympäristösihteeri on edellisen kerran antanut lausunnon sako- ja umpikaivolietteiden kuljetusjärjestelmän tarkastelua koskevassa asiassa 18.3.2013. Lausunnossa on todettu, että Merijärven kunnan alueella sako- ja umpikaivolietettä kuljettaa pääsääntöisesti yksi sivutoiminen kuljetusyrittäjä. Tämän lisäksi varsinkin kunnan reuna-alueilla saattaa lietteitä kerätä ja kuljettaa joitakin naapurikuntien alueella toimivia kuljetusyrittäjiä. Puhdistamolle toimitettavasta lietteiden määrästä ei ollut tarkkaa tietoa, mutta silloisen arvion mukaan kaikista haja-asutusalueella syntyvistä sako- ja umpikaivolietteilistä jätevedenpuhdistamolle kulkeutuisi enintään puolet, loppujen ohjautuessa mahdollisesti peltolevitykseen. Lausunnossa on nostettu esille nykyisen kiinteistön haltijan järjestämään jätehuoltoon liittyvät puutteet, joiden seurauksena lietteitä ohjautuu muualle kuin asianmukaiseen käsittelyyn eikä sitä voida järjestelmällisesti valvoa. Lausunnossa on myös arvioitu keskitetyn kuljetuksen vähentävän liikennesuoritteiden määrään.

Tilanne ei ole Merijärven kunnassa muuttunut merkittävästi edellisen lausunnon antamisen jälkeen. Jätevedenpuhdistamo ottaa vastaan sako- ja umpikaivolietettä keskimäärin 450 m³ vuodessa (410-480 m³/a vuosina 2006-2015), josta suurin osa tulee taajama-alueen noin 150 sakokaivosta ja loput haja-asutusalueelta. Vuonna 2017 haja-asutusalueelta tuli Merijärven jätevedenpuhdistamolle noin 250 m³. Taajama-alueella viemäröinnin piiriin kuuluu noin 100 kiinteistöä ja 450 asukasta. Viemäröinnin ulkopuolella on karkeasti arvioiden noin 400 kiinteistöä ja 670 asukasta. Kiinteistöissä on tyypillisesti 2-3 sakokaivoa, joiden sakkatilavuus on noin 3 m³. Näin ollen haja-asutusalueella syntyy sakokaivolietettä varovaisestikin arvioiden noin 1 000-1 200 m³/a.

Merijärven kunnassa ei ole tällä hetkellä yhtään Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen jätehuoltorekisteriin sako- ja umpikaivolietteiden kuljetukseen rekisteröitynyttä yrittäjää. Merijärven jätevedenpuhdistamolle tuo sako- ja umpikaivolietettä yksi sivutoiminen yrittäjä, joka kerää ja kuljettaa lietteet pääasiassa taajaman viemäriverkoston alueelta, jossa on käytössä olevia sakokaivoja. Lisäksi varsinkin kunnan reuna-alueilla saattaa lietteitä kerätä ja kuljettaa joitakin naapurikuntien alueella toimivia kuljetusyrittäjiä. Koska lietteitä toimitetaan myös naapurikuntiin ja

nykyisessä toiminnassa on puutteita jätelain velvoitteiden täyttämiseksi jätteen luovuttamisessa, siirtoasiakirjakäytännöissä ja vuosittaisten jätteenkuljetustietojen toimittamisessa jätehuoltoviranomaiselle, ei ole tarkkaa tietoa Merijärven kunnan alueella suoritetuista kaivojen tyhjennyskerroista ja omääristä. Viemäriverkoston ulkopuolella syntyvä keskimääräinen lietteen määrä, jätevedenpuhdistamolle päätyvä lietemäärä sekä Merijärven kunnan ympäristönsuojelun kokemukset ihmisperäisten jätevesilietteiden ohjautumisesta lietesäiliöihin ja pelloille tukevat aikaisempaa näkemystä, että sako- ja umpikaivolietteitä ohjautuu merkittävästi myös muualle kuin jätevedenpuhdistamolle.

Nykyinen kiinteistön haltijan järjestämä jätehuolto mahdollistaa tilanteen, jossa osa talouksista ei tyhjennä sakokaivoja vähintään kerran vuodessa tai lainkaan, jolloin ihmisperäisiä jätevesilietteitä pääsee pahimmillaan valumaan ojiin ja vesistöihin. Ihmisperäisiä lietteitä tiedetään ohjautuvan peltolevitykseen, vaikka niiden peltolevitys sellaisenaan on kiellettyä mm. terveystarkkuuksien vuoksi. Voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaan sako- ja umpikaivolietteen omatoiminen käsittely edellyttää poikkeamista jätehuoltomääräyksistä. Kunnan ympäristönsuojelulla ei ole tiedossa yhtäkään poikkeamista Merijärven kunnassa. Tarkkaa tietoa peltolevitykseen tai muuhun omatoimiseen käsittelyyn päättyvien sakokaivolietteiden määrästä ei ole.

Nykyjärjestelmässä sako- ja umpikaivolietteiden ohjautumista asianmukaiseen käsittelyyn ei voida valvoa järjestelmällisesti, koska kiinteistön haltijat sopivat sako- ja umpikaivojen tyhjennyksestä ja kuljetuksesta suoraan kuljetusyrittäjän kanssa. Tiedot ovat hajallaan eri yritysten asiakastiedoissa ja kiinteistökohtaisten tietojen toimittamisessa viranomaisille on puutteita, joten lietteiden käsittelyn valvonta jää lähes olemattomaksi. Tällöin ei myöskään toteudu kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle laissa säädetty tehtävä valvoa jätevesijärjestelmien toimintaa ja jätevesien käsittelyssä syntyvien jätteiden asianmukaista käsittelyä.

Haja-asutuksen jätevesihuollolle on asetettu lainsäädännössä vaatimuksia, samoin kuin myös Pyhäjoen valuma-alueella koskevassa vesienhoitosuunnitelmassa on asetettu tavoitteita ja toimenpiteitä vesistöjen tilan parantamiseksi. Nämä vaatimukset ja tavoitteet ohjaavat kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimintaa. Vaatimusten ja tavoitteiden täyttymisen ehdoton edellytys on sako- ja umpikaivojen säännöllinen tyhjennys asianmukaiseen käsittelyyn. Vaatimus järjestelmällisestä ja säännöllisestä jätevesilietteiden keräämisestä korostuu, kun merkittävä osa haja-asutuksesta jää hajajätevesiasetuksen tehostamistoimien ulkopuolelle.

Vaihtoehtona tarkasteltavassa kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa sako- ja umpikaivolietteen saa ottaa kuljetettavakseen vain kunta tai jätteen kuljettaja, joka toimii kunnan lukuun. Keskitettyssä lietteiden kuljetusjärjestelmässä kaivojen tyhjennys ei ole riippuvainen kiinteistön haltijan aktiivisuudesta. Tämä vähentäisi mahdollisuutta laistaa kaivojen lainmukainen tyhjentäminen sillä seurauksella, että ihmisperäisiä jätevesilietteitä päätyy vesistöihin, peltolevitykseen tai muuhun omatoimiseen

käsittelyyn. Jätevesilietteiden ohjautuminen jätevedenpuhdistamolle asianmukaiseen käsittelyyn tukisi laissa säädettyä haja-asutuksen jätevesihuollon tehostamista ja vesienhoitosuunnitelmien tavoitteita. Lisäksi se parantaisi elintarviketuotannon turvallisuutta, kun ihmisperäiset ulosteet eivät päätyisi sellaisenaan peltolevitykseen.

Lietteiden keskitetty kuljetus vähentäisi niiden keräilyä ja kuljetuksesta aiheutuvien liikennesuoritteiden määrää merkittävästi nykyisestä. Keskitetty lietteiden keräily ja kuljetus asianmukaisella kalustolla mahdollistaisi saman alueen kiinteistöjen sako- ja umpisäiliöiden yhtäaikaisen tyhjennyksen ja kuljetuksen, jolloin ajosuoritteiden määrä voisi vähentyä huomattavasti nykytilanteeseen verrattuna.

Edellä mainitun perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen näkemys on, että nykyinen kiinteistön haltijan järjestämä jätehuolto ei nyky muodossaan kaikilta osin täytä jätelain 37 §:n mukaisia edellytyksiä. Jätteenkuljetuksen yleisen toimivuuden sekä jätehuollon alueellisen kehittämisen kannalta sako- ja umpikaivolietteiden jätteenkuljetuksen järjestäminen kunnan järjestämänä jätteenkuljetuksena tukisi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan jätehuollon toimintakokonaisuutta alueella ja olisi ympäristönsuojelunäkökohdat huomioiden perusteltua.

Mikäli jätelautakunta päättää sako- ja umpikaivolietteiden keräilyä järjestämisestä kunnan järjestämänä jätteenkuljetuksena, tulisi kilpailutettavat alueet muodostaa niin pieniksi, että yhden keräys- ja kuljetusyksikön omaavat yrittäjät voivat tosiasiallisesti osallistua kilpailutukseen. Kilpailutuksessa tulisi lisäksi huomioida lietteiden keräyksen joustavuus ja asukkaiden vaikutusmahdollisuudet keräysaikatauluun lain edellyttämissä rajoissa.

Päätös:

Hyväksytään ympäristösihteerin valmisteleva lausunto seuraavalla lisäyksellä.

Merijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen kannalla jos nykyiset valvontaan liittyvät ongelmat saadaan korjattua.

Ympäristösihteeri Katja Polojärvi poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen klo 20.08.

MERIJÄRVEN JÄTEVEDENPUHDISTAMON KOMPOSTOINTIKENTÄN RAKENTAMINEN, MAANRAKENNUSURAKOITSIJAN VALINTA

TEKLA 20 §

Merijärven kunnan tekninen toimi on pyytänyt kolmelta maanrakennusurakoitsijalta tarjouksen jätevedenpuhdistamolle rakennettavan kompostointikentän maanrakennusurakasta.

Tarjouspyynnöt on lähetetty tarjouspyyntöasiakirjoineen 6.7.2018. Tarjoukset tuli toimittaa viimeistään 25.7.2018 klo 16.00 mennessä. Määräaikaan mennessä tuli yksi maanrakennusurakkatarjous.

Esitys:

Tekninen lautakunta valitsee maanrakennusurakoitsijaksi tarjouksen jättäneen Megaturve Oy:n (maanrakennusurakka, kokonaishintaurakka 34 950 p alv 0%).

Päätös:

Hyväksytään

Jussi Ylitalo poistui esteellisenä kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

MUUT ESILLE TULEVAT ASIAT

TEKLA 21 §

Tekninen johtaja esitteli seuraavat asiat.

-Päiväkoti-eskari-koulurakennuksen julkisivukuvat. Lautakunta keskusteli asiasta, lautakunnan näkemys rakennuksen julkisivuihin on, että julkisivuissa tulisi huomioida paremmin koulukeskuksen muiden rakennusten materiaalivalinnat sekä värit.

-MJ-Lämpö Oy:n tarjouksen päiväkotieskari-koulurakennuksen liittämistä kaukolämpöverkkoon.